

Stipendiatprogram for innovasjon i Nordland

Utfyllende prosjektbeskrivelse til Nordland fylkeskommune

BAKGRUNN

Nordland Fylkeskommune (Nfk) har vedtatt å utvikle et stipendiatprogram, med inntil 8 ph.d.-stipendiater med utgangspunkt i sentrale utfordringer hos næringslivet og offentlig sektor i Nordland. Fem av disse skal fordeles på doktorgradssøylene ved Universitetet i Nordland (HHB, FSV, PHS, FBA) og Høgskolen i Narvik (HIN), mens tre skal knyttes til temaet innovasjon i offentlig sektor der siktemålet er å utvikle ny kunnskap og teori omkring innovasjon i sektoren. De sistnevnte skal forankres i et samarbeid mellom UIN og Nordlandsforskning (NF). Nfk har bedt disse institusjonene om å komme med et forslag til innretning på et slikt stipendiatprogram. I brev fra institusjonene den 13.9.2013 ble det foreslått et stipendiatprogram med innovasjon som overordnet profil. Nfk, i fylkesrådssak 003/14, sluttet seg til dette forslaget og ba institusjonene utarbeide en vitenskapelig programbeskrivelse for et stipendiatprogram i innovasjon.

I det følgende skisseres et stipendiatprogram i tråd med denne målsettingen, samtidig som det tar hensyn til at de ulike doktorgradssøylene har egne reglementer for ph.d.-graden. Først drøftes en samlet paragraf for et slikt program, etterfulgt av foreslått målsetting, fokus og innretning. Deretter skisseres innhold i stipendiatprogrammet, med innretningen av de enkelte stipendiatstillingene. Til slutt beskrives foreslått organisering av programmet.

STIPENDIATPROGRAM I INNOVASJON

Overordnet profil

Et stipendiatprogram som foreslås her, svarer på FoU-strategien for Nordland som ble vedtatt i 2012. Her er målsettingen at Nordland skal komme opp på landsgjennomsnittet når det gjelder FoU i næringsliv, offentlig sektor og ved fylkets FoU-institusjoner. For å oppnå dette målet trengs mange nye forskerårsverk. I innledningen til FoU-strategien uttrykker fylkesrådslederen: "Nordlandssamfunnet er avhengig av vekst og utvikling. Næringslivet må innovere for å være konkurransedyktig – både nasjonalt og internasjonalt. Det er behov for flere nordlendinger med høy utdanning og forskningskompetanse." Innovasjon er en viktig faktor for å øke verdiskapingen både i privat og offentlig sektor. FoU er et viktig virkemiddel for å øke innovasjonsgraden. Forskning utført i tilknytning til regionale FoU-institusjoner er en viktig bidragsfaktor i et regionalt innovasjonssystem. Et stipendiatprogram i innovasjon som favner både offentlig og privat sektor er et godt virkemiddel og en del av en løsning på den utfordringen som trekkes frem av fylkesrådslederen.

Samtidig som innovasjon er svært relevant for utviklingen i næringslivet og i offentlig sektor, står også innovasjon sterkt som fagområde i Nordland. Ved UIN har HHB/NF i fellesskap landets fremste forskningsmiljø på temaet, som nå blir samlet i senter for innovasjon og entreprenørskap. FSV har et godt fagmiljø på velferdsforskning som man nå ønsker å utvide rettet mot innovasjon i offentlig sektor, og har nettopp etablert et senter for velferdsinnovasjon. Også PHS jobber med innovasjon

som perspektiv på utviklingen i profesjonsfagene, og har dessuten et miljø på entreprenørskap i utdanningen. Samtidig utgjør Høgskolen i Narvik et av de fremste teknologiske FoU miljøene i Nord-Norge, mens FBA er et av de fremste FoU miljøene med næringsmessig profil innen akvakultur nasjonalt, og begge miljø er sentrale FoU-partnere for innovative bedrifter innen næringer som står sterkt i Nordland. Forskningsmiljøene i Nordland er slikt i en særskilt god posisjon til å forvalte et stipendiatprogram i innovasjon. Stipendiatprogrammet som skisseres i dette notatet vil føre til en ytterligere styrking av innovasjon og innovasjonsfaglig forskning i Nordland samtidig som det vil bidra til sterkere interaksjon mellom næringsliv/offentlig sektor og FoU-institusjoner, noe som i seg selv kan bidra til innovasjon.

De åtte stipendiatstillingene vil være knyttet til ulike doktorgradssøyler og fagområder, og tas opp på de respektive fakulteter/institusjoners ph.d.-program med tilhørende reglement. For å sikre innovasjonsfokuset og formålet med satsingen, foreslår vi å knytte dem sammen gjennom felles aktiviteter med fokus på innovasjon. Det vil bli utarbeidet et doktorgradskurs i innovasjon som vil tilbys alle stipendiatene, uavhengig av doktorgradssøyle ved UIN/HIN. Det legges også opp til felles seminarer og workshops for hele eller deler av stipendiatgruppen. Dette vil bygge på en felles vitenskapelig profil knyttet til innovasjon. Fellesaktivitetene er beskrevet nærmere nedenfor.

Vitenskapelig profil

Innovasjon handler om å skape fremtidens verdier på nye måter, eksempelvis gjennom å introdusere nye produkter, tjenester, prosesser (teknologisk innovasjon), åpne opp helt nye markeder (markedsinnovasjon), eller ved å endre organisasjoner (organisatorisk innovasjon). For at innovasjoner skal skje, må aktører i form av personer eller organisasjoner aktivt handle for å initiere og implementere det nye. Slik representerer entreprenøren, enten det er en gründer, ansatte eller ledere i en eksisterende organisasjon, den viktigste kilden til fornyelse og endring (Schumpeter, 1934). Innovasjon skjer altså ikke av seg selv, det må handling og aktivitet til, representert ved entreprenøren og de støttespillerne og samarbeidspartnerne entreprenøren kan dra på og få med seg i innovasjonsprosessen.

Lenge har gründerens rolle i å introdusere innovasjoner i næringslivet vært sett på som den viktigste kilden til økonomisk vekst (Schumpeter, 1934). I de senere år har dette fokuset blitt utvidet til å inkludere frivillig sektor, der begrep som «social entrepreneurship» og «community entrepreneurship» står sentralt, og offentlig sektor, der sentrale begrep er «governpreneurship» (Hisrich & Al-Dabbagh, 2013), public sector entrepreneurship (Barlett & Dibben, 2002) og public sector innovation (Morris & Jones, 1999). Det er bred anerkjennelse i faglitteraturen for at innovasjon målbåret av entreprenøren er den viktigste kilden til endring og fornyelse i privat, frivillig og offentlig sektor.

Den vitenskapelige profilen til stipendiatprogrammet tar utgangspunkt i denne forståelsen av innovasjon. Selv om innovasjon vil være overordnet profil, er det viktig å være klar over at innovasjon ikke skjer av seg selv, men krever handling og aktivitet representert ved entreprenørskap. Så også i dette programmet. Brukerrelevans må slik sikres i stipendiatprogrammet. Det foreslåtte programmet vil bidra til en styrking av samarbeidskonstellasjoner mellom næringsliv og offentlig sektor på den ene siden og FoU-institusjoner på den andre siden. Det legges opp til å innarbeide møtepunkter med

nærings-/samfunnslivet i Nordland, blant annet i form av en årlig konferanse, for å sikre brukerrelevansen. En tilsvarende interaksjon foreslås for den delen av stipendiatprogrammet som retter seg mot «innovasjon i offentlig sektor», med basis i miljøene ved UIN og NF. Stipendiatprogrammet vil slik videreutvikle fagområdet innovasjon, og videreutvikle de eksisterende FoU-miljøene ved UIN, HIN og NF, og deres interaksjon med næringslivet og offentlig sektor.

Fokus, formål og ambisjon

Et stipendiatprogram med innovasjon som profil vil måtte innpasses i institusjonenes og fakultetenes ulike doktorgradsprogram, og bygge på det fagmiljøet som eksisterer i organisasjonene. Fokus i stipendiatprogrammet vil være på kunnskapsutvikling, innovasjon og verdiskaping drevet frem av interaksjon mellom de vitenskapelige institusjonene og relevante aktører i næringsliv og offentlig sektor. Formålet vil være å berede grunnen for økt verdiskaping og innovasjon i Nordland gjennom økt interaksjon mellom FoU-miljø og næringsliv/offentlig sektor. Det vil i programmet stilles krav til at enkeltstipendiatene skal involvere bedrifts- og/eller samfunns partnere i Nordland i sine forskningsprosjekter. Stipendiatprogrammet i innovasjon vil slik bidra til å:

1. Styrke næringslivets og offentlig sektors innovasjonsevne gjennom økt bruk av FoU
2. Sikre nærings- og samfunnsrelevans
3. Styrke FoU miljøene ved UIN/HIN/NF
4. Styrke relasjonene mellom FoU-miljøer, næringsliv og offentlig sektor, og bidra til å styrke koplingen mellom produsenter og brukere av FoU

Et stipendiatprogram med innovasjonsprofil som skissert i dette notatet, vil tydelig plassere UIN/HIN/NF på kartet over aktører i det regionale innovasjonssystemet som bidrar til økt verdiskaping og innovasjon gjennom (1) utdanning av høykompetent arbeidskraft (ph.d.), (2) interaksjon med næringsliv og offentlig sektor og (3) ved å kombinere vitenskapelig grunnforskning med brukerinnsikt fra offentlig og privat sektor

Stipendiatprogrammet skal bestå av en stipendiat for hver doktorgradssøyle, samt tre stipendiatere i innovasjon i offentlig sektor. Stipendiatene vil således jobbe innenfor ulike faglige disipliner og med ulike problemstillinger. Innovasjon som overordnet profil innebærer imidlertid at de åtte stipendiatene bør være i faglig inngripen med innovasjon i løpet av stipendiatperioden. En felles faglig møteplass for de åtte stipendiatene vil være viktig i så måte. Det foreslåtte doktorgradskurset i innovasjon, i tråd med ovennevnte vitenskapelige profil, vil utgjøre en slik møteplass. Det vil videreutvikle den ledende faglige posisjonen som UIN har innenfor innovasjon og entreprenørskap nasjonalt, og som er ett av tre satsningsområder hos UIN.

Samtidig bør en sentral aktivitet i stipendiatprogrammet være å utvikle karrieren til de unge forskerne som deltar, slik at disse, etter endt doktorgradsløp, står styrket i møte med den nasjonale og internasjonale konkurransen om ytterligere forskningsfinansiering. Innovasjon krever handling og aktivitet. Bygging av gode forskerkarrierer vil slik være et sentralt tema som er felles for de ulike doktorgradssøylene, og som vil være et naturlig fokus i stipendiatprogrammet for å sikre langsiktige effekter av programmet. En økt vektlegging av innovasjon og verdiskaping innenfor UH-sektoren bør også gjenspeiles i utviklingen av den enkelte stipendiats forskerkarriere. Gjennom at det i

programmet fokuseres på å styrke næringslivets og offentlig sektors innovasjonsevne, samt kravet til at enkeltstipendiatene skal involvere bedrifts- og/eller samfunnspartnere i Nordland, vil den enkelte stipendiats forskerkarriere gis sterke føringer i retning av bedrifts- og/eller samfunnsrelevans.

STIPENDIATPROGRAMMETS OPPBYGGING

Stipendiatprogrammet består av åtte stipendiatstillinger som alle tas opp i de etablerte doktorgradsprogrammene i Nordland. Innovasjon er overordnet tema for alle stipendiatene. For å bygge rundt innovasjon som overordnet profil, vil det gjennomføres felles aktiviteter. Dette både for å knytte de åtte stipendiatene sammen i en felles satsing og for å sikre koblingen til nærings- og samfunnslivet i Nordland. Hver av stipendiatene knyttes til den faglige aktiviteten i hver doktorgradssøyle, og representerer således også en styrking av disse søylene.

Innovasjon som overordnet tema innebærer at ph.d.-prosjektene enten har innovasjon som formål (HIN, FBA) og/eller har som formål å utvikle kunnskap på innovasjon som fagområde (NF, HHB, FSV, PHS). Ph.d.-prosjektene på innovasjon i offentlig sektor har som siktemål å utvikle teori og innsikt om innovasjon i offentlig sektor og knyttes til det innovasjonsfaglige forskningsmiljøet ved UIN/NF som har vitenskapelig tyngde på innovasjon. Det vil videre arbeides for at ph.d.-prosjektene knyttes opp til relevante brukere, dvs. aktører i offentlig eller privat sektor. Ph.d.-prosjektene kan med fordel være motivert ut i fra praktiske problemer mht innovasjon i offentlig eller privat sektor i Nordland, men bør også bidra til å utvikle mer generell teori omkring de aktuelle problemstillinger..

Aktiviteter i Stipendiatprogram Nordland

Hovedaktiviteten i stipendiatprogrammet vil være gjennomføring av åtte doktorgradsprojekter fram mot disputas. Doktorgradsprosjektene er beskrevet nedenfor. For å bidra til å oppnå de overordnede målsettingene, vil programmet i tillegg inneholde følgende aktiviteter. Stipendiatene deltar i prinsippet i hele programmet, men enkelte av aktivitetene vil være obligatoriske for studenter på det innovasjonsfaglige området (NF, HHB, FSV, PHS). I tillegg til aktiviteter i programmet, kan det også gjennomføres aktiviteter utenfor programmet, for eksempel med VRI-finansiering, for å styrke stipendiatenes interaksjon med næringslivet. Følgende aktiviteter gjennomføres i regi av programmet:

Årlig brukerrettet seminar

Det gjennomføres et årlig brukerrettet seminar der forskning i tilknytning til stipendiatprogrammet presenteres. Aktuelle innledere vil være stipendiatene, deres veiledere og andre fagpersoner som er koblet til miljøene. Seminarene vil ha fokus på innovasjon i offentlig og privat sektor og innovasjonspolitik med noe ulike vinklinger for hvert år. Seminarene arrangeres i samarbeid med fylkeskommunen og programmets referansegruppe.

Formidlingsarenaer

For å sikre at bedrifts- og samfunnspartnere i Nordland gis muligheten til å lære mer om pågående forskning i Nordland, og innovasjonsforskning generelt, gjennomføres det jevnlig innovasjonslunsjer. Dette vil være en lavterskelarena for formidling av forskning/kunnskap om

innovasjon, med innlegg fra både programmets stipendiater, andre stipendiater og forskere innenfor innovasjonsfeltet ved institusjonene. Andre formidlingsarenaer vil være utstrakt bruk av ulike sosiale medier.

Ph.d. kurs i innovasjon

Det tilbys et ph.d.-kurs i innovasjon for de åtte stipendiatene og andre ph.d.-studenter i Nordland på området. Kurset vil være tverrfaglig og fokusere på ulike aspekter ved innovasjon, og vil kunne inngå i kursdelen for ph.d.-studentene. Kurset gjennomføres i 2015 når alle stipendiatene er i gang med sine doktorgradsstudier, og vil være relevant for alle de fem doktorgradssøylene. HHB vil ta hovedansvaret for dette kurset. Kurset vil være obligatorisk for alle stipendiatene i programmet.

Felles aktiviteter for stipendiatene

Det gjennomføres årlige fellesaktiviteter for de åtte stipendiatene med tanke på å bygge et tverrfaglig stipendiatmiljø knyttet til innovasjon og et fellesskap i programmet. Disse aktivitetene kan for eksempel være en felles studietur, et seminar om ph.d.-prosessen og vitenskapelig skriving, et seminar om karriereutvikling for forskere med fokus på ulike karrieremuligheter i academia, offentlig og privat sektor, eller et seminar om utforming av forskningsprosjekter og søknader om eksternt finansiert forskning, der også nasjonale og internasjonale finansieringskilder vil bli vektlagt. Nærmere utforming av aktiviteten skjer i samråd med stipendiatene, deres veiledere og ansvarlige for kandidatens ph.d. program, slik at aktivitetene er best mulig tilpasset deres behov.

I tillegg vil artikkelkrivingsseminar og forskerskolen NORSI gjennomføres for stipendiater på det innovasjonsfaglige området. Dette vil gjelde stipendiatene på innovasjon i offentlig sektor, samt de andre stipendiatene knyttet til HHB, FSV og PHS som har doktorgradsprosjekter med formål å bidra til kunnskapsutvikling på det innovasjonsfaglige området. Eventuelle stipendiater ansatt ved Høgskolen i Nesna med tilsvarende profil inviteres også med på aktivitetene. Disse aktivitetene vil være mindre relevant for stipendiatene som har innovasjon som formål, knyttet til doktorgradssøylene ved FBA og HiN.

Artikkelkrivingsseminar

Seminar der ph.d.-studentene presenterer utkast til vitenskapelige artikler knyttet til sitt doktorgradsarbeid og får tilbakemelding på disse fra medstudenter og erfarne professorer på feltet. Dette vil hjelpe ph.d.-studentene i sitt doktorgradsarbeid, samt bidra til å utvikle et felles fagmiljø knyttet til temaet. UIN og NF vil benytte sine Professor II, som er anerkjente fagfolk internasjonalt, til slike seminarer.

Forskerskolen NORSI

Stipendiatene på det innovasjonsfaglige området vil meldes opp i den nasjonale forskerskolen i innovasjon – NORSI – som UIN er medlem i. NORSI er forskerskolen som er finansiert av VRI-programmet i Norges Forskningsråd og spesialdesignet for innovasjonsfaglige ph.d.-prosjekter som utvikles i samarbeid med næringsliv eller offentlig sektor. Her vil de få tilgang til en rekke relevante doktorgradskurs, samt et miljø av doktorgradsstudenter nasjonalt som alle jobber med innovasjon i offentlig eller privat sektor, samt en kobling til det nasjonale VRI-programmet. Deltakelsen i NORSI er kostnadsfri for stipendiatene og institusjonene.

Særskilt om stipendiatstillinger på innovasjon i offentlig sektor

De tre stipendiatene på innovasjon i offentlig sektor står i en særstilling, fordi de gir muligheten til å utvide det eksisterende innovasjonsfaglige miljøet ved UIN/NF mot en ny viktig kontekst, nemlig offentlig sektor, dersom man organiserer det riktig. Internasjonalt ser man en slik utvikling der begrep som «governpreneurship» som perspektiv på endring og fornyelse i offentlig sektor nylig har blitt lansert. Gitt størrelsen på offentlig sektor i Nordland og de utfordringer offentlig sektor står ovenfor i de kommende årene, er det viktig med økt faglig innsikt omkring innovasjon og entreprenørskap i offentlig sektor. Disse stipendiatene vil bygge på innovasjon som fagområde der vi allerede har sterke miljøer i Nordland. Disse forankres i det innovasjonsfaglige miljøet ved UIN/NF. Forutsetningen for at det bygges et fagmiljø, er at det *skapes noe utover* de tre stipendiatstillingene. Ambisjonen er å utvikle et miljø av forskere som arbeider med innovasjon i offentlig sektor – både med rene forskningsprosjekter, for eksempel finansiert av Forskningsrådet, og med mer anvendte prosjekter med forankring i innovasjonsbehov i offentlig sektor i Nordland. Særskilt for disse tre stipendiatstillingene gjelder det derfor at:

- Stipendiatene knyttes til doktorgradssøylene ved HHB/FSV og kobles til det innovasjonsfaglige miljøet ved UIN og NF, herunder delta i seminarer og aktiviteter her.
- En av stipendiatene ansettes ved Nordlandsforskning, de to øvrige ved HHB og FSV.
- De tre stipendiatene gis kontorsted ved Nordlandsforskning og knyttes til oppdragsforskningsmiljøet ved instituttet
- Stipendiatene får en mentor eller biveileder ved Nordlandsforskning.
- Stipendiatene involveres i miljøet og felles aktiviteter ved Nordlandsforskning
- Det legges til rette for at stipendiatstillingene strekkes over fire år, og at 25 % pliktarbeid utføres ved Nordlandsforskning

Innholdet i de åtte ph.d. prosjektene

Den konkrete utformingen av ph.d.-prosjektene må skje i samråd med kandidatene som rekrutteres inn i stipendiatstillingene og være i samsvar med fakultetenes reglement. Nedenfor skisseres beskrivelse av innholdet i de ulike stillingene slik de vil lyses ut:

Stipendiat teknologibasert innovasjon ved Handelshøgskolen i Bodø, UIN

Stipendiatstillingen skal bidra til å bygge opp kompetansen innen entreprenørskap og innovasjon, med særlig fokus på teknologibasert innovasjon i nye og eksisterende virksomheter. Stipendiatstillingen vil knyttes til et pågående forskningsprosjekt hvis formål er å bedre forstå hvordan nye teknologibedrifter blir etablert, hvordan de utvikles, og hvordan hendelser og aktiviteter ved oppstart påvirker virksomhetenes utviklingsforløp og suksess. Et sentralt element i forskningsprosjektet er videre å analysere hvordan og på hvilke måter teknologibaserte innovasjonsprosjekt påvirker både unge og etablerte virksomhetes forløp og utvikling. Doktorgradsprosjektet vil utvikle kunnskap som er relevant for private og offentlige aktører som ønsker å stimulere til økt innovasjon gjennom utvikling av nye, teknologibaserte bedrifter. Stillingen er lokalisert til seksjon for innovasjon og entreprenørskap ved HHB, campus Bodø.

Stipendiat i akvatisk biovitenskap ved Fakultet for biovitenskap og akvakultur, UIN

Norsk akvakulturnæring er karakterisert av entrepenørskap og innovasjon, men i hovedsak knyttet til verdikjeden for laksefisk. Men man har fremdeles utfordringer, for eksempel biologisk bekjempelse av lus ved hjelp av rognkjeks, men også oppdrett av hvitfisk som for eksempel flekksteinbit og kveite må stimuleres ytterligere. Felles utfordring for disse artene er stabil leveranse av høykvalitetsyngel. Avhengig av kandidatprofil vil man fokusere på en av artene for å forske frem innovative metoder som sikrer leveranse av høykvalitetsyngel og som gir økt verdiskaping i verdikjeden. Stipendiaten vil bli tilknyttet Strategisk forskningsgruppe akvakultur og tas opp på FBA sitt tre-årige ph.d.-program i akvatisk biovitenskap. Det vil bli arbeidet med sentrale yngelprodusenter i Nordland der det i stipendiatperioden vil være fokus på implementering av kompetanse og løsninger straks de foreligger.

Stipendiat i naturbasert reiseliv/praktisk kunnskap ved Profesjonshøgskolen, UIN

Stipendiatstillingen skal innrettes mot forskning innenfor naturbasert reiseliv og vil knyttes til forskning ved UIN/NF om reiseliv og opplevelsesnæringer.¹ Stipendiaten skal ha et særlig fokus på utvikling av innholdsdelen i unike opplevelser av naturfenomener; og forske på hva det er som kjennetegner et attraktivt besøksmål innafor naturbasert reiseliv, og hvordan unike opplevelse designes. Sentrale spørsmål i prosjektet vil være hva som kjennetegner den unike opplevelsen, hvordan unike opplevelser utvikles og skapes, og hvordan besøkende stimuleres til å bli aktivt søkende/deltakende. Stipendiaten vil være tilknyttet ph.d.-studier i profesjonspraksis ved Senter for praktisk kunnskap. Forskingen vil derfor ha en humanistisk tilnærming. Søkeren må ha minst 2 års erfaring fra arbeid med utvikling av læringsaktiviteter der naturen er sentrum for opplevelsene.

Stipendiat i innovasjon innefor vindkraft ved Fakultet for samfunnsvitenskap, UIN

Stipendiatstillingen skal bidra til å bygge kompetanse om utbyggingen av vindkraft. De senere års miljødebatt har i stor grad handlet om å redusere bruken av fossile brenselkilder til fordel for fornybare ressurser. Vindkraft har et betydelig potensial som en fornybar energikilde, og en rekke anlegg er planlagt og under utbygging i de nordiske land. Det er likevel betydelig forskjeller mellom landene, for eksempel en omfattende og pågående utbygging i Sverige, mens Norge har tildelt en rekke konsesjoner men lite er satt i faktisk produksjon. Utbyggingen av vindkraft i Norge og Sverige skjer delvis innenfor rammen av et felles institusjonelt rammeverk, bla. et EU-direktiv om fornybar energi og ordningen med grønne sertifikater. Samtidig er det viktige forskjeller mellom de to landene, for eksempel i plansystemer, praktisering av anbudsregler og tilgang på industriell kapital. Hensikten med prosjektet er å forklare forskjellen mellom Norge og Sverige gjennom å studere barrierer og drivere for utbygging av vindkraft i de to landene. Det empiriske nedslagsfeltet vil være Nordland fylke og Västerbotten region, og prosjektet skal være komparativt og fokusere på et sett av konkrete vindkraftprosjekter. En viktig del av prosjektet vil fokusere på institusjonelle koblinger mellom private og offentlige aktører, og teoretiske begreper som partnerskap og styringsnettverk vil dermed kunne stå sentralt. Et operativt mål med prosjektet er å kunne peke på mulig organisatoriske innovasjonsmuligheter som fremmer produksjon av vindkraft.

¹ Stipendiatstillingen vil bli knyttet til den omsøkte SFI Centre of Experience Innovation, dersom dette senteret skulle få finansiering fra Forskningsrådet.

Stipendiat ved programmet «Anvendt matematikk og beregningsorienterte ingeniøranvendelser» ved Høgskolen i Narvik

Tekst til dr.grads oppgave:

«Nye simuleringstrategier som stimulerer til innovasjon. Strategiene er tenkt å øke editeringsmuligheten og muligheten for interaktiv modellering ved å bruke blendings-teknikker, hierarkiske modeller og spline metoder».

Målsettingen er å utnytte den kompetansen forskningsmiljøet i Narvik innehar til industribygging i fylket innen «Serious Gaming» og virtuell virkelighet. Vi ser at dette området kommer til å bli et av de raskest voksende områdene i verden. Vi ser også at vi har et potensiale til å bli et av de ledende miljøene i verden innen område. Stipendiaten vil være tilknyttet en forskningsgruppe ved Høgskolen som har en svært stor vitenskapelig produksjon. Gruppen består av 3 professorer (100%) en professor (40%) og 2 førsteamanuenser samt 3 stipendiater (2 som er finansiert av dataspillutvikler FUNCOM). I mai i år hadde gruppa en vellykket disputas (av en fjerde stipendiat). Kandidaten vil fortsatt være tilknyttet gruppa, men vil ha ett års permisjon for et engasjement ved Google i San Fransisco. Oppgaven er å se på interaktiv virtuell modellering og formgivning. Dette kan være knyttet til anvendelser som produktutvikling, virtuell design, utvikling av dataspill, læresystemer og simulatorer, utvikling av visuelle virtuelle verdener for mobile enheter etc. Det eksisterer gode aktuelle norske kandidater som har uttalt at de vil søke på stillingen (normalt er det vanskelig å rekruttere kandidater innen realfag/teknologi og søkere kommer derfor oftest direkte fra Asiatiske institusjoner)

Stipendiat innen innovasjon i offentlig sektor ved Nordlandsforskning

Stipendiatstillingen skal bidra til å bygge opp kompetansen på innovasjon, med særlig fokus offentlig sektor og betydningen av ildsjeler for innovasjonsprosesser i offentlige organisasjoner. Stipendiatstillingen vil knyttes til et pågående forskningsprosjekt om innovasjonsprosesser i kommunesektoren. Et sentralt element er å utforske hvilken rolle og betydning ildsjeler (innovation champions) har i innovasjonsprosesser i offentlig sektor, herunder hvilke faktorer som virker hemmende og fremmende på ildsjelers involvering i innovasjonsprosesser i offentlig sektor. Offentlig sektor, i motsetning til privat sektor, har et flertall kvinnelige ansatte. Innovasjon som et kjønnnet fenomen bør også avspeiles i prosjektet. Doktorgradsprosjektet vil utvikle kunnskap som er relevant for offentlige organisasjoner som ønsker å tilrettelegge for innovasjon og gjennomføre gode innovasjonsprosesser. Arbeidet skal bidra til teoriutvikling og testing av teori om innovasjon i offentlig sektor, gjennom bruk av kvalitativ og kvantitativ analyse av egeninnsamlet og foreliggende datamateriale.

Stipendiat innovasjon i offentlig sektor ved Handelshøgskolen i Bodø, UIN

Denne stipendiatstillingen skal bidra til å bygge opp kompetansen innen innovasjon, med særlig fokus på offentlig sektor, organisering og finansiering av innovasjonsprosesser. Et sentralt element er å utforske hvordan forståelse av risiko og usikkerhet i innovasjonsprosjekter håndteres i offentlige organisasjoner og betydningen dette har for igangsetting, gjennomføring og implementering av innovasjon. Prosjektet skal utvikle kunnskap som er relevant for offentlige organisasjoner som ønsker å gjennomføre gode innovasjonsprosesser, herunder organisering, finansiering og implementering. Stipendiatstillingen knyttes til pågående forskningsarbeid om håndtering av usikkerhet og risiko i innovasjonsprosjekter. Arbeidet skal bidra til teoriutvikling og testing av teori om innovasjon i offentlig sektor, gjennom bruk av kvalitativ og kvantitativ analyse av egeninnsamlet og foreliggende

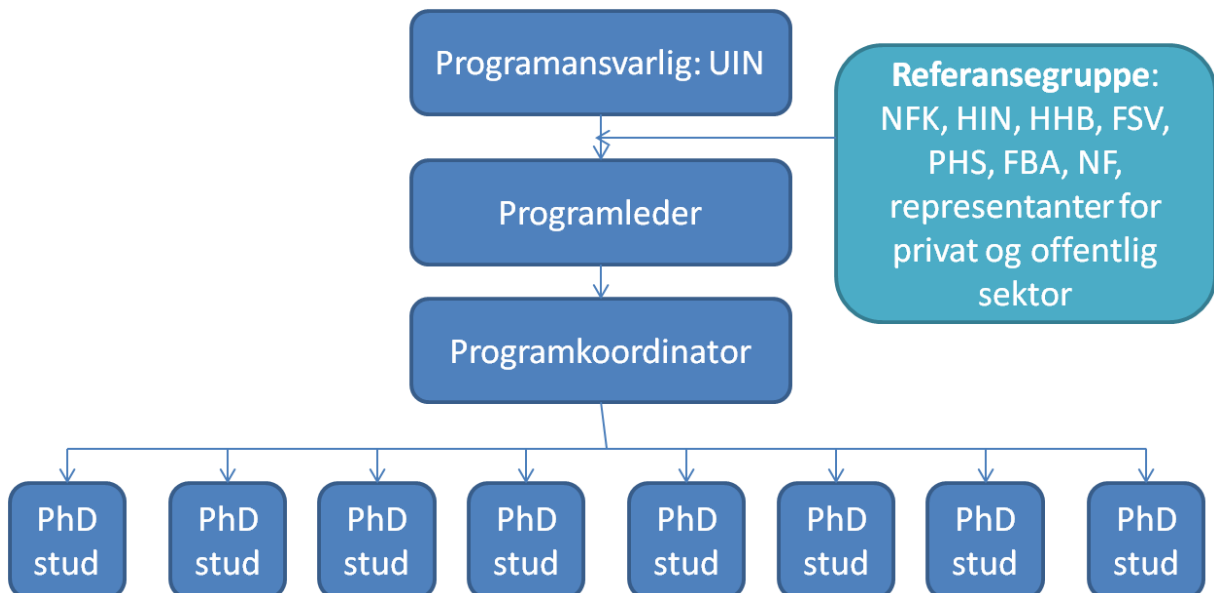
datamateriale. Stillingen er lokalisert til seksjon for innovasjon og entreprenørskap ved HHB, campus Bodø.

Stipendiat innovasjon i offentlig sektor ved Fakultet for Samfunnsvitenskap, UIN

Denne stipendiatstillingen skal studere og utvikle kunnskap om innovasjonsledelse og innovasjonsprosesser. Det empiriske feltet er tiltak innrettet mot ungdom hvor ungdoms deltagelse og medvirkning er sentralt, og hvor innovasjon kobles med en tydelig deltagerdemokratisk innretning. Hvordan utøves innovasjonsledelse og idéforvaltning i det lokale velferdsapparatet når det utvikles tiltak for ungdom? Ideer kan forsås som opphavet til innovasjoner, og innovasjonsprosessen vil dermed handle om evne til å samle inn, systematisere og sortere ideer, iverksette (noen av) dem, samt spre erfaringer til andre. I dette prosjektet vil fokuset ligge på lokale ledere, deres ansattes og medvirkende ungdoms rolle i slike innovasjonsprosesser. På hvilken måte tilrettelegger f.eks. den lokale velferdsforvaltningen (NAV, barnevern, osv.) for kreative ideer fra ansatte og ungdom og hvordan håndteres ideene eventuelt videre? Hvordan oppfattes og utøves ledelse av innovasjonsprosesser innenfor dette området, og på hvilken måte varierer dette fra sted til sted? Studien vil i første rekke utnytte kvalitative datakilder, og studere et utvalg norske kommuner. Teoretisk er det naturlig at prosjektet tar utgangspunkt i den internasjonale litteraturen om innovasjoner og ledelse av innovasjonsprosesser i offentlig tjenesteproduksjon. Dette prosjektet vil knyttes mot pågående forskning om ved FSV, og vil kunne dra på et betydelig forskningsmiljø ved FSV og NF.

ORGANISERING

Stipendiatprogrammet vil bestå av åtte doktorgradsprosjekter ved UIN og HIN, samt prosjektledelse og felles aktiviteter som skissert ovenfor. Prosjektet vil organiseres som følger:

UIN er ansvarlig for gjennomføringen av programmet, og ansvarlig kontraktspart med Nordland fylkeskommune. UIN inngår kontrakt med HIN og NF om aktuelle deler av programmet.

Programleder utnevnes av Rektor ved UiN. Det ansettes en programkoordinator i en delstilling som har ansvar for praktisk organisering av programmet, herunder de ulike aktivitetene. Stipendiatstillingene utlyses som stillinger ved de aktuelle fakultetene, HIN og NF. Det opprettes en referansegruppe for programmet bestående av en representant for hver av fakultetene ved UIN, HIN og NF, i tillegg til en representant for Nordland fylkeskommune, samt en representant fra privat sektor og en fra offentlig sektor. Referansegruppen vil møtes en gang per år, og ellers ved behov og ved at personene benyttes som rådgiver og diskusjonsparter i programmet, som samarbeidspartner i forhold til seminarer og andre formidlingsaktiviteter, samt som kontaktpunkt mellom fagmiljøene og aktuelle miljøer i offentlig og privat sektor.

FRAMDRIFTSPLAN

Stipendiatprogrammet gjennomføres etter følgende plan. Her er det forutsatt fireårige løp for stipendiatene, der fakultetene finansierer 25 % pliktarbeid per år. Noen fakulteter har treårige løp uten pliktarbeid. Framdriftsplanen justert tilsvarende for disse.

	2014		2015				2016				2017				2018			
	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Prosjektledelse																		
Utlysning og ansettelse av stipendiater																		
Gjennomføring ph.d.-prosjekter																		
Brukerrettede seminarer																		
Ph.d. kurs innovasjon																		
Felles aktiviteter stipendiatene																		
Artikkelskrivingsseminar																		
Publisering av vitenskapelige artikler																		
Utvikling av forskningsprosj./søknader																		
Disputaser																		

BUDSJETT (i 1000 kr)

Kostnad	2014	2015	2016	2017	2018	SUM
Felles aktiviteter og annet	0	50	50	50	50	200
Informasjon/seminarer	40	90	90	90	90	400
Lønn stipendiater (8x650')	0	3 900	3 900	3 900	3 900	15 600
Prosjektledelse	100	200	200	200	200	900
Reiser		150	150	100	100	500
Sum kostnad	140	4 390	4 390	4 340	4 340	17 600

Finansiering	2014	2015	2016	2017	2018	SUM
Nordland fylkeskommune	100	3 100	3 100	3 100	3 100	12 500
Universitetet i Nordland	40	970	970	920	940	3 840
Høgskolen i Narvik		160	160	160	150	630
Nordlandsforskning		160	160	160	150	630
Sum finansiering	140	4 390	4 390	4 340	4 340	17 600

EVALUERING OG MULIG UTVIDELSE

Stipendiatprogrammet kan sees på som et prøveprosjekt der både UIN, NFK og offentlig/privat sektor kan høste læringserfaringer for hvordan man fremover kan få til økt kunnskapsutvikling og interaksjon i skjæringspunktet mellom UIN og offentlig/privat sektor der formålet er å utvikle forskningsbasert kunnskap med høyt innovasjonsinnhold og næringsrelevans. Et stipendiatprogram kan slik være med å sikre at UIN blir et universitet som utvikler ny vitenskaplig kunnskap med høy næringsrelevans (for både offentlig og privat sektor). Stipendiatprogrammet bør evalueres slik at denne innsikten kan fås og kursen i programmet og dets innhold kan justeres. UIN gis ansvaret for denne evalueringen.

Man kan tenke seg at et stipendiatprogram i regi av NFK som skissert her, etter nødvendig tilpassning gjennom evaluering, kan bli en permanent struktur i det regionale innovasjonssystemet i Nordland. Dette bygger på erkjennelsen av at utdanning av 8 stipendiater over 3-4 år som et engangsstunt i seg selv ikke vil være tilstrekkelig for å øke interaksjonen mellom UIN/HIN/NF og næringsliv/offentlig sektor i betydelig grad. Men gjennom et slikt prosjekt kan man høste erfaringer om hvordan dette kan fås til, og eventuelt berede grunnen for en permanent dimensjon ved (deler av) institusjonenes doktorgradsutdanning som har kunnskapsutvikling gjennom grunnforskning og brukerinnsikt med næringsrelevans som (tilleggs)profil. Organisering og finansiering av noe slik må selvfølgelig diskuteres ytterligere med Nfk og de involverte aktørene. Men stipendiatprogrammet som foreslås her etter initiativ fra Nfk kan være med på å definere en ny rolle for FoU-institusjonene i det regionale innovasjonssystemet i Nordland som kanskje bør ha en permanent støttestruktur i form av et kontinuerlig løpende stipendiatprogram av den type som foreslås i notatet. En første diskusjon av en eventuell videreføring bør også gjøres i en midtveiseevaluering.